

TIEDOTE

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO, MAAKUNTAHALLITUS 24.2.2025

Esityslista ja pöytäkirja: www.varsinais-suomi.fi

Yhteystiedot: etunimi.sukunimi@varsinais-suomi.fi

Varsinais-Suomen liitto: Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vaatii läntisten yhteyksien vahvistamista

Varsinais-Suomen liitto on antanut lausuntonsa liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta valtakunnalliseksi liikennejärjestelmäsuunnitelmaksi vuosille 2026–2037. Liitto korostaa, että suunnitelman tavoitteet ovat kehittyneet oikeaan suuntaan, mutta sen uskottavuutta heikentää investointien puuttuminen. Pitkäjänteisen liikennepolitiikan osaksi on kytkettävä suunnitelma väyläverkon investointeihin ja niiden rahoitukseen.

Läntiset yhteydet Suomen talouden ja turvallisuuden kannalta keskeisiä

Venäjän hyökkäyssota ja itärajan sulkeutuminen ovat vahvistaneet läntisten yhteyksien merkitystä Suomen ulkomaankaupalle, huoltovarmuudelle ja liikkumiselle. Merikuljetusten osuus Suomen ulkomaankaupan kuljetuksista on noussut jo 96 prosenttiin. Lounais-Suomen satamien rooli on kriittinen ja edelleen kasvaa mahdollisissa Suomenlahden häiriötilanteissa. Satamien kapasiteetin kasvattaminen edellyttää investointeja E18 Turun kehätiehen sekä valtateiden 8, 9 ja 10 pullonkaulojen poistamiseen.

Länsirata on keskeinen osa Suomen liikennejärjestelmää, ja sen toteutus yhdistää eteläisen Suomen satamien kautta Länsi-Eurooppaan. Lisäksi on varmistettava, että selvitettäviin kansainvälisiin yhteyksiin lisätään Turku–Tukholma kiinteä yhteys, nykyisten laivayhteyksien kehittämisen ohella.

Liikenneverkoston rahoituksen taso riittämätön

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman rahoitus keskittyy korjausvelan taittamiseen, mikä on tärkeää, mutta samalla kehittämisinvestointien rahoitus on liian niukka. Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) pullonkaulojen poistamisen priorisointi on kannatettava, ja esimerkiksi E18 Turun kehätien Raisio–Naantali-hanketta on kiirehdittävä. Lisäksi Suomen tulee vaikuttaa aktiivisesti EU:n tulevaan rahoituskehukseen ja Verkkojen Eurooppa -rahoitusvälineen (CEF) jatkokon.

Turun lentoaseman strateginen merkitys huomioitava

Turun lentoasema on yksi Suomen kahdesta TEN-T-ydinverkon lentoasemasta ja merkittävä liikenteellinen solmukohta. Se toimii Rajavartiolaitoksen vartiolentolaivueen päätukikohtana valvontalentoille ja meripelastukselle sekä usean lentoyhtiön varakenttänä. Lentokentän kehittäminen ja sähköisten lentoyhteyksien edistäminen ovat tärkeitä matkailun, elinkeinoelämän ja kestävä liikenteen näkökulmasta.

Varsinais-Suomen keskeisiä kehittämiskohteita liikennejärjestelmässä:

- **Raideliikenne:** Länsirata, Turku–Uusikaupunki-radon peruskorjaus, Naantali–Raisio-radon peruskorjaus ja sähköistys sekä taajamajunaliikenteen käynnistäminen.
- **Tieliikenne:** E18 Turun kehätie (Naantali–Raisio), Vt 8 Laitilan eritasoliittymä, Vt 9 Lieto asema–Aura, Salon itäisen ohikulkutien 2. vaihe, sekä kävelyn ja pyöräilyn kehittäminen mm. Saariston rengastiellä.

Varsinais-Suomen liitto painottaa, että valtion on vastattava väyläverkon rahoituksesta ja varmistettava kansallisesti ja alueellisesti tärkeiden liikenneinvestointien toteutuminen.

Lisätietoja: vt. edunvalvontajohtaja Malla Rannikko-Laine, p. 040 7213 429

Maakuntahallitus hyväksyi Varsinais-Suomen päivitetyn liikennejärjestelmäsuunnitelman

Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma päivitettiin kuntien ja muiden toimijoiden yhteistyössä osana lakisääteistä maakunnan liiton vetämää liikennejärjestelmätyötä. Liikennejärjestelmäsuunnitelmassa määritellään keskeiset liikenteen kehittämistarpeet, joiden toteutumista edistetään valtion, kuntien ja sidosryhmien yhteistyönä.

Päivitystyössä edellisen, vuonna 2020 valmistuneen suunnitelman tavoitteita ja kehittämisteemoja tarkistettiin toimintaympäristön muutosten pohjalta ja toimenpideohjelma tuotiin ajan tasalle. Tavoitteena on toimiva ja kilpailukykyinen, turvallinen ja terveellinen sekä kestävä ja vähäpäästöinen liikennejärjestelmä. Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamat kuljetusvirtojen muutokset sekä turvallisuus- ja huoltovarmuuskysymykset on huomioitu päivitetystä suunnitelmasta painottamalla entistä vahvempia yhteyksiä Varsinais-Suomesta Ruotsiin ja Eurooppaan.

Varsinais-Suomen tulevien vuosien kärkihankkeita ovat muun muassa Länsirata Turku–Helsinki osahankkeineen, E18 Turun kehätien nelikaistaistus Raisio–Naantali sekä Naantalin radan sähköistys, perusparannus ja seisakkeet. Tiehankkeista kärkeeseen on nostettu vt 8 Laitilan kohdan parantaminen, vt 9 Lieto–Aura nelikaistaistus ja Aura–Loimaa ohituskaistat sekä kt 52 Salon ohitustien toinen vaihe. Kärkihankkeiden joukkoon kuuluvat myös Uudenkaupungin radan perusparannus, tasoliittymien vähentäminen ja seisakkeet, Toijalan radan seisakkeet ja tasoristeysten vähentäminen sekä taajamajunaliikenteen käynnistäminen eri ratasuunnilla.

Maakuntahallitus edellyttää myös vt 10 ratkaisujen edistämistä välillä Turku (Ravattula) - Lieto mahdollisimman nopealla aikataululla.

Lisätietoja: Erikoissuunnittelija Salla Murmann, p.050 462 3049

Varsinais-Suomen liitto liittyy maakuntien yhteiseen lausuntoon hankintalain muutoksista

Varsinais-Suomen liitto on liittynyt maakuntien liittojen yhteiseen lausuntoon, jossa toivotaan muutoksia luonnokseen hallituksen esitykseksi hankintalain ja erityisalojen hankintalain muuttamiseksi. Esitys vaikeuttaisi kuntien ja hyvinvointialueiden palveluiden järjestämistä ja heikentäisi kuntien yhteistyötä.

Hallitus esittää, että kunnallisten sidosyksiköiden omistajakunnilla tulisi jatkossa olla vähintään 10 prosentin omistusosuus. Tämä tarkoittaisi, että monet kuntien omistamat yhtiöt, kuten jätehuollon, ateriapalvelujen ja ICT-palvelujen tuottajat, jouduttaisiin purkamaan ja rakentamaan uudelleen.

Kuntaliitto ja yhteislausunnossa mukana olevat maakunnan liitot vaativat, että:

- 10 prosentin omistusvaatimuksesta tulee luopua tai siihen on säädettävä poikkeusmahdollisuus.
- Alueelliset ja toimialakohtaiset erot on huomioitava.
- Siirtymäaikojen on oltava merkittävästi pidempiä.

Lakimuutoksen taloudellisia vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi, ja esitys uhkaa nostaa julkisen sektorin kustannuksia sekä heikentää huoltovarmuutta. Sidosyksiköitä tarvitaan erityisesti pienissä ja keskisuurissa kunnissa, joissa markkinaehtoisia palveluja ei aina ole saatavilla.

Varsinais-Suomen liitto pitää yhteislausunnon mukaisesti tärkeänä, että lakiesitystä muutetaan ennen sen etenemistä eduskuntaan.

Lisätietoja: Hallintojohtaja Petra Määttänen, p. 041 502 5246